

2. lekce (Bartoňkova skripta)

1. Vyskloňujte:

	nom.	dominus	vir	clarus	noster	miser
sg.	gen.					
	dat.					
	ak.					
	vok.					
	abl.					
	nom.					
pl.	gen.					
	dat.					
	ak.					
	vok.					
	abl.					

2. Doplňte k substantivu v nom. sg. správný tvar adjektiva:

	clarus, a, um	pulcher, chra, chrum	miser, era, erum
filia			
vir			
amicus			
Aegyptus			
bellum			
poëta			
puella			
oppidum			

3. Vyskloňujte v singuláru i plurálu následující spojení:

slavný muž

	singulár	plurál
nom.		nom.
gen.		gen.
dat.		dat.
ak.		ak.
vok.		vok.
abl.		abl.

přísný obyvatel

	singulár	plurál
nom.		nom.
gen.		gen.
dat.		dat.
ak.		ak.
vok.		vok.
abl.		abl.

vysoký topol

singulár		plurál	
nom.		nom.	
gen.		gen.	
dat.		dat.	
ak.		ak.	
vok.		vok.	
abl.		abl.	

ubohé město

singulár		plurál	
nom.		nom.	
gen.		gen.	
dat.		dat.	
ak.		ak.	
vok.		vok.	
abl.		abl.	

širé pole

singulár		plurál	
nom.		nom.	
gen.		gen.	
dat.		dat.	
ak.		ak.	
vok.		vok.	
abl.		abl.	

4. Doplňte k těmto substantivům adjektivum *bonus, a, um* ve správném pádě, rodě a čísle (kde je více možností, uveděte všechny):

- feminam _____
- nautae _____
- verbo _____
- puer _____
- libris _____
- magistrum _____
- puellarum _____
- exempla _____
- deos _____
- pōpulorum _____

5. Doplňte k těmto substantivům adjektivum *miser, a, um* ve správném pádě, rodě a číslu (kde je více možností, uvedete všechny):

amice _____
 magistri _____
 poetas _____
 dicipulorum _____
 dominis _____
 oppidum _____
 vitam _____
 puellarum _____

6. Vytvořte k aktivním tvarům pasivní:

educat	
educabat	
educabunt	
educaret	
educabant	
educabit	
educarent	
educant	
educamus	
educabitis	
educabis	
educaſ	
educabam	

7. Určete slovesné tvary. Neznáte-li sloveso, najděte je ve slovníku:

	osoba	číslo	způsob	čas	rod	překlad
laudat	3.	sg.	ind.	préz.	akt.	on chválí
castigamus						
putabant						
portari						
adiuvabitis						
erant						
clamabo						
properabam						
ambulant						
ornabitur						
amabantur						
educaſ						
narra						
amari						
portaremus						
lavare						

	osoba	číslo	způsob	čas	rod	překlad
vocantur						
properate						
essent						
castigat						
laborabis						
lavantur						
salutaret						

8. K předložce doplňte správný pád substantiva a adjektiva. Je-li více možností, uveděte obě.

předložka	substantivum s adjektivem	překlad
ad	<i>magister bonus</i>	
de	<i>puer miser</i>	
cum	<i>liberi nostri</i>	
sine	<i>auxilium nostrum</i>	
in	<i>silva magna</i>	
a, ab	<i>vir severus</i>	
e, ex	<i>oppidum magnum</i>	

9. Vyberte substantiva 2. deklinace:

vir, homo, nomen, aurum, faber, manus, dominus, ager, venter, exercitus, discipulus, exemplar, Rhenus, castra, vulgus, October, ornamentum, cursus, periculum, bubulus

10. Převeděte do pasiva, je-li to možné:

- Magistra puellas bonas laudat. _____
- Incolae oppidum statuis ornabant. _____
- Victoria magna saepe misera est. _____
- Pueri boni viros aegrotos adiuvabunt. _____
- Puer puellam pulchram amat. _____
- Discipuli in silvam nigram properabant. _____

11. Převeděte do aktiva:

- Servi a domino severo et duro saepe castigantur. _____
- Multae fabulae a feminis narrabantur. _____
- Vir malus ab incolis nostris non adiuvabitur. _____
- In bello pueri parvi a magistris non educantur. _____
- Discipuli exemplis magistrorum educantur. _____

12. Doplňte adverbia a adjektiva:

bonus, a, um	
	iuste
beatus, a, um	
probus, a, um	
	clare
pulcher, chra, chrum	
	male
liber, era, erum	

13. Proveďte rozbor a přeložte:

1. Feminae probae magna cum diligentia laborabant.
2. Statuae deae coronis ornabantur.
3. Amicus bonus amicum in periculo semper adiuvat.
4. Si agricolae aegroti erunt, in agro non laborabunt.
5. Puellae pulchrae deae magnae dona saepe portabant.

14. Přeložte do latiny:

1. Budeme si pamatovat slova ubohého zemědělce.
2. Bez dobrých přátel by náš život nebyl šťastný (*beatus, a, um*), ale smutný.
3. Pilně pracujte v lese i ve škole!
4. Přejete si dobré a vyhýbáte se (*vito, are s ak.*) zlému.
5. Otrok nosil pánovi mnoho dopisů.
6. Požáry zpustoší (*vastō, āre*) mnoho měst.
7. Mnoho básníků opěvovalo (*cantare s ak.*) bohatství krásného Egypta.
8. Pracoval jsem na poli s mnoha chlapci a dívkami.
9. V lese je mnoho topolů.
10. Nosíme dětem mnoho knih.
11. Život je příčinou mnoha starostí.